Խ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 106 — 6/18 ՅՈՒՆԻՍ 1898 — 29 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1316 — ՇԱԲԱԹ

درعاده غلطه‌ده (ماسیس) غزتهسی اداره‌خانهسنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուցիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նարատունկեան խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "MASSIS,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Քաղաքական եւ Ազգային

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան բաժանորդներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » վեցամսեայ. 70 »
» » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք.
» » վեցամսեայ. 20 »
Լրագրի թղթատարեն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115
Պարտի փուլը 100 դրուշի համեմատ:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՖԷՄԻՆԻՍՏՆԵՐԸ

Շատ անգամ խորհած եմ ինքնիրենս թէ ամէն բանի մէջ սկզբունքի տեր մարդիկ աշխարհիս ամէնէն տխմարները կամ դէպի ամէնէն սառիսոներն են. որովհետեւ սկզբունք ունենալու համար, նախ պէտք է ամէն բանի վրայ հիմնական կարծիքներ ունենալ, ինչ որ անկելծ և խելացի մարդու դործ չէ. քանի կեանքը կը քալէ, ու երեւոյթները իրարու կը յաջորդեն, ամէն օր նոր առնչակցութիւններ և աղեկարծ դէպքեր կու գան զմեզ հմտցնել թէ կարդ մը բաներու մէջ համաձայն ունենալը խենդութիւն է:

Այս խոստովանութիւնը քիչ մը գիւցազնական է հայ ընկերութեան մէջավայրին համար, ուր անսուտ դաղափարները շատ ծանօթ հիւրեր չեն և աղեկ չեն մեծարուիր, սակայն փոյթ չէ. ամէն մարդ իր կոչումին և բերումին համեմատ պէտք է խօսի, և ոչ թէ իրեն ըլլալիք ընդունելութեան հաշուին համեմատ:

Թերեւս արդարացում մը ըլլայ այս յառաջաբանս ինքզինքիս առջեւ, այն կարծիքիս, զոր կազմած եմ ֆէմինիստներու նկատմամբ, և որ այսօր կը խախտի իրողութեան մը հանդէպ:

Միշտ ծայրայեղ և գռեհիկ բան մը երեւցած են ինծի կանոց պահանջումները ընկերական իրաւունքներու նկատմամբ: Ես կը մտածէի թէ մարդ ամէն դիրքի և ամէն վիճակի մէջ կրնայ մեծնալ ու բարձրանալ իր անհատական ուժերովը միայն. ուրիշէն բան մը պահանջել, դանդատիլ, բողոքել արժանապատուութեան հակառակ ալարքներ նկատած եմ միշտ կեանքիս մէջ, այն համոզումով որ մարդ պէտք է բուն իսկ իր արժանիքովը և աշխատութեամբը տիրանայ բաղձացուած բաներն և ոչ թէ ուրիշին բարեացակամութենէն ընդունի զայն: Աշխարհիս ստեղծումէն ի վեր այրերը ինքնօգնութեամբ այդ վիճակին, այդ դիրքերուն տիրացեր են իրենց ուժովը, իրենց արժանիքովը անշուշտ: Ո՞վ կ'արդիւնէր կիները միւնոյն բանը ընելէ, եթէ իրենք ալ անոնց հաւասար ըլլային...:

Բայց ահա: Ուսումնական Խորհուրդը դրական քննութիւն մը կատարելու գաղափարը կ'ունենայ աղջկային երկսեռ վարժարաններու մէջ, և արդիւնքն ալ լրագիրներու մէջ կը հրատարակուի: Մրցումի մէջ յաջողակ հանդիսացող ազգ այդ պարզ ցուցակը՝ որ աչքիս առջեւն է այս վայրկեանիս, կու գայ տակն ու վրայ ընել բոլոր հակաֆէմինիստ դաղափարներս:

Ցանկին մէջ ուշադրութիւնս դրաւող կէտերէն մէկն է վեց երկսեռ վարժարաններէն մի միայն մէկուն մանչերու բարձրագոյն դասընթացքին Բ. տարի ունենալը, մինչդեռ աղջկանց վարժարանները բոլորն ալ ունին. միւսը, այդ դպրոցներու հարիւրաւոր աշակերտներէն ամէնէն յաջողակները նարէն երկու օրիորդներ ըլլալին (Խաեան վարժարանէն). յետոյ յաջողակ աշակերտներու բաղդատական թիւին մէջ, դարձեալ առաւելութիւնը աղջկանց կողմը ըլլալը:

Այս երեւոյթը նոր չէ սակայն. կը յիշեմ թէ միւնոյն բանն էր մեր ուսանողութեան ժամանակ, Իւսկիւտարի ձեմարանին մէջ. միշտ աշակերտուհիները կը գերազանցէին աշակերտները, գրեթէ ամէն ճիւղի մէջ. բայց այսօր այդ աշակերտներէն շատերը զանազան առաջադիներու մէջ անուն մը, դիրք մը գրաւած են. իսկ օրիորդները շատ փոքրիկ բացառութեամբ, բողոքին կոխուած են իմացական աշխարհին համար:

Ցեռոց, ամէն անդամ որ առիթ ունեցած եմ երկսեռ վարժարանի մը քննութեան ներկայ դտնուելու, միշտ միեւնոյն տեսարանին հանդիպած եմ: ամենուրեք անփոփոխելի կերպով աղջիկները մանչերէն յառաջադէմ, և ապագայի խոստումներով լեցուն: Բայց ո՞ւր կ'երթան այդ իմացական ուժերը, այդ տաղանդները, այդ կարողութիւնները. արդեօք դպրոցին սեմէն դուրս եկած առենին կը մոռնա՞ն հետերնին տանելու իրենց մտաւոր ձիրքերը, թէ բնական անբացատրելի օրէնքով մը իրենց ուղղին դործունեութիւնը մանաւոր տարիքէ մը եւոքը կանգ կ'առնէ:

Պ. Լաբանիսի ճշմարտութիւնները շատ չեմ՝ սիրեր, հեռուեւարար ժամանակ չպիտի կորսնցնեմ ըսելով թէ կնոջ մը ամէնէն մեծ արժանիքը բարի տանտիկին և բարի մայր ըլլալն է: Բայց ասոնք նոր առաջնութիւններ չեն հայ կնոջ համար, և դպրոցներ բանալու, ծրագիրներ պատրաստելու, այնչափ դրամ ու ճիդ վատնելու ամենեւին պէտք չի կար, քանի որ մեր մայրերը, և անոնց մեծ մայրերուն մայրերն ալ ամէնէն օրինակելի տիպարները եղած են այդ մասին, առանց դպրոցի, նոյն իսկ՝ առանց տարրական կրթութիւն մը առած ըլլալու:

Անշուշտ չէինք պահանջեր բոլոր օրիորդներէն որ դրագէտ ըլլային, բայց կը պահանջէինք որ իրենց զաւակները իրենք անձամբ դաստիարակելու կարող մայրեր ըլլային, ու օտար վարժուհիներու ձեռքը չյանձնէին զանոնք. և այսօր չեմ ճանչնար կին մը որ այդ բարձր պաշտօնին կարողութիւնը կամ անոր յանձնառութեան առաքինութիւնը ունենայ:

Այս տխուր իրականութեան հանդէպ ուրեմն ֆէմինիստ կը դառնամ եւ ալ, ու կը խոստովանիմ թէ հայ կանանց վարած կեանքը անենպատ է իրենց մտաւոր դործունէութեան զարդացման, և իրաւունք ունին այն կիները որ կը բողոքին, կը դանդատին ու կը պահանջեն նոյն իսկ ամէնէն ծայրայեղ բաները. որովհետեւ շատը չուզուին քիչն ալ չի տրուիր:

ՍԻՊԻԼ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԲՐՈՆԻԿ

Պօսիւէի առածը.—Ֆրանսացի դասականներ.—Սառա Պէռնար եւ Նովէլլի.—Նիքօլինի եւ Բաղդի.—Ադամանդ եւ հայ կիներ:

Ֆրանսայի մէջ վերջերս ձեռնարկած են հանդանակութեան մը Պօսիւէի դերեզմանին վրայ արձան մը կանդնելու համար: Այս դարուն մէջ, ուր ֆիլանսցիք այնքան շատայլ եղած են իրենց գրական մարդերուն յիշատակներ կանդնելու մասին, զարմանալի է որ մինչև հիմայ մոռցուած էր Ֆրանսայի դասականներուն այդ մեծ դէմքը, այդ մեծ ատենաբանը որուն դամբանականները մանաւանդ այնքան ներշնչած են մեր ալ եկեղեցականներէն մէկ քանին:

Պօսիւէի գերեզմանը, որ անծանօթ էր մինչեւ 1854, այդ թուականին գտնուած է Ֆրանսայի Մօ քաղաքին Մայր-եկեղեցիին մէջ, որուն եպիսկոպոսն էր Պօսիւէ: Եղած խուզարկութիւններուն շնորհիւ երեւան եկած էր մեծ դասուկ մը որ պարզէ դագաղը, որ բացուելով Պօսիւէի աճեղ մարմինը երեւան եկած էր: Իր դիմագիծները գրեթէ չէին փոխուած. մազերուն ճերմակ գոյնը միայն գորչի վերածուած էր, հաւանօրէն դագաղին մէջ դրուած դաճին պատճառաւ: Դագաղը երկիւղածօրէն գոցուած էր նորէն ու դերեզմանին մէջ դրուած:

Այդ գերեզմանը պարունակող Մայր եկեղեցիին մէջէ՛ որ պիտի բարձրանայ մեծարս մեծ դասականին արձանը:

* * *

Ֆրանսա, հակառակ բոլոր նոր դպրոցներուն որոնք հեռգնեսէ երեւան եկան դարուս սկիզբէն ի վեր իր դրականութեան մէջ, միշտ երիւղած պաշտամունք մը կը պահէ իր դասականներուն համար: Ռոմանտիզմ դպրոցէն մինչեւ բնապաշտ եւ անկապաշտ դպրոցները այնչափ փուլերէ անցաւ գրականութիւնը Ֆրանսայի մէջ, որ շատեր հիներուն կը դառնան միշտ յարգանքով ու թէեւ այդ հիները չատանց վարատած ըլլան իրենց կուռքի պատուանդաններէն, ժողովուրդը միշտ հաճոյքով կ'երթայ լսել Մոլիէռի մէկ կատակերգութիւնը կամ Գոռնէյլի մէկ ողբերգութիւնը: Ամէն տարի իրենց տարեդարձները կը տօնուին ֆրանսական թատրոններուն մէջ, ինչպէս անցած շաբաթու տօնեցին Գոռնէյլինը: Թատերասէրները դասականներու ժողովրդական ժան ներկայացումներ կը կազմակերպեն, ուր հասարակութիւնը կը խուժէ, այնպէս ինչպէս պիտի երթար ունկնդրել Բայէ Բօյալի մը կամ Սարա Պէռնարի ասէջ ֆիլմերն:

* * *

Սառա Պէռնար, որ անցած տարի հիւրընկալեց իր թատրոնին մէջ իր մրցակից մեկ ողբերգուհին, խտալուհի Տիւզը, անցած շաբաթու ալ իր թատրոնը նշանաւոր խտալացի ողբերգու դերասան Նովէլլիի պատանդութեան տակ դրեր է քանի մը ներկայացմանց համար:

Նովէլլի ճարտար արուեստագէտ մըն է, որ ալդէն Խտալիոյ և Ամերիկայի մէջ մեծ հռչակ ունի: Իր ողբերգակ դերասանի համբաւը հիմա կը նուիրագործուի Ֆրանսայի մէջ ալ, ուր նրբաճաշակ Բարիզցիները խանդով կը ծափահարեն զինքը: Նովէլլի առաջին ներկայացումը ճշմարիտ յաղթանակ մը եղեր է Խտալացի դերասանին համար: Սառա Պէռնար, ինք եղեր է թատերարահին ամէնէն կատաղի ծափահարողը, հիանալով իր արուեստակցին տաղանդին վրայ: Ահա նոր դերասան մըն ալ օրուն համաբաւին տիեզերական թիռիչ կու տայ Բարիզ, ոսկիներու հանք մը բանալով իր առջեւ, առանց Բլանայէ երթալու տաժանքին:

* * *

Նովէլլիի հայրենակից մըն էր նշանաւոր Բէնօ Նիքօլինի ալ, Բաղդիի ամուսինը, որ մեռնելով թողուցած է իր կնոջ մէկ միլիոն ֆրանքի ժառանգութիւն: Նիքօլինի ամուսնացած էր հրաշագեղ պէվային հետ, սիրահարուելով անոր: Երկու ամուսիները իշխանական կեանք կը վարէին Բաղդիի Անգլիա ունեցած փառաւոր դղեակին մէջ: Նիքօլինի գեղեցիկ պաշտօն մը ստանձնած էր սակայն, կցելով իր կեանքը մեծ արուեստագիտուհիին կեանքին, որուն բոցափայլ համբաւը երբ կը նսեմացնէր: Իր թողած մէկ միլիոնը կնոջը հարստութեան քով ջնջին բան մըն է սակայն որովհետեւ ներոպացի երգչուհին մեծ ֆիսոութեանց տիրացած է: 1896ին, երբ վերջին անգամ Թրավիաթան ներկայացուց Զիքակոյի թատրոնին մէջ, իր վրայ կը կուտեր 3700 կոսթ անկագին քար, և ամբողջ արուեստիս արժէքն է եղեր 200,000 անգլիական ոսկի ան՝ սաւատալի գումարը:

Կը յիշեմ որ քրոնիկագիր մը, քանի մը տարի յառաջ, սրամիտ յօդուածի մը մէջ կ'առաջարկէր Բաղդիին իր նկարագրումներն մեկուն առթիւ ազդարարութեանց մէջ գրել տալ. «Տիկին Ամէլիա Բաղդի պիտի երգէ իր բոլոր ադամանդներով, եւ կ'ըսէր. «Հանդիսատեսները խուռներամ թատրոն պիտի երթան լսելու հանրամ զմայլելի արուեստագէտը և տեսնելու համար իր ադամանդները.»

Եթէ Բաղդի Պոլիս դար տարակոյս չունիմ որ հայ կիները թատրոն պիտի երթայեն տեսնելու անոր ադամանդները և լսելու անոր ձայնը:

Ադամանդներուն տրուած առաջնութիւն մը պարզապէս:

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ՀԱՆԴԻՍՆԵՐ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ

Քանի մը տողով կ'ուզեմ նկատել այն վարանցուկ մէկ երկու ժամը, զոր վայելեցինք ամերիկեան վարժարանին մէջ, King's Laughters՝ հանդէսն էր:

Աղջկանց ու տղոցներու ընկերութիւն մըն է այդ, աղքատ հիւանդներ հոգալու նպատակով կազմուած: Մինչեւ հիմա շատեր չեն գիտեր այդ ընկերութեան գոյութիւնը, այնչափ համեստ ու անչուկ, գործունէութիւն մը ունի: «Տիրոջը դաշը ոռոգելու համար, հեզիկ աղրիւր մը» պիտի ըսէի իրենց հանդիսի ոճով:

Որոշ ծրագիր մը չունէին հանդէսի, ոչ ալ երկար բարակ մտածուած պատրաստութեամբ. սով մէ՛ տեղ ամէն բան պարզ ու կոկիկ անցաւ: Լուռ համակրանքով մը երեւոյթը ունէր երբ գացինք. օդին մէջ, անգլերէն բառերու կտորներ, հագիւ լսելի չուռնչով մը:

Ընկերութեան անդամուհիները կը մեծարէին շնորհալի փափկութեամբ, եկող հիւրերը: Փակագիծ մէջ ըսեմ թէ այդ ընկերութիւնը մէկ ժողովուրդի չի պատկանիր: Անդամուհիներուն մէջ կան հայ, ամերիկուհի, յոյն ու հրեայ: Աշխարհաքաղաքացիութեան մէկ նախաշաւիղը: Երգերով սկսաւ, որոնցմէ վերջը Միսխա Ֆէրքէն Ամերիկուհին, գաղափար մը ալ՝ ուսաւ մեզի հոգեկան այն յուզման վրայ, որ կը մղէ մարդը կեանքի աշուին մէջ ալ մասնակցելու բարի նպատակներու... աչեան երգերով:

Նոր խմբերգ մը և տեսակ անցաւ Օր. Մարիամ Էլմասեան հայերէն լեզուով Լուսավիկ Ուլանեանի Եղբէլն Նղովը արտասանելու: Ամբողջ հանդէսին միակ հայերէն կտորն էր: Նուրբ, փափուկ և անհունապէս ազդեցիկ ոճով ու ձեւով ըսուած, այդ կտորը գերազանցեց միւս ամէնը: Բուռն ծափեր յայտնեցին յուզումը ամէնուն:

Աջորդեցին Օր. Պալապանեանները ու անգլերէն երգիչ մը երգեցին յատակ և անուշ ձայնով: Օր. Արտեմիս Իփլիքճեան անգլուհի մը չափ վարժ ու որոշ արտասանեց the romance of the swan's nest էր, կարապի բոյնէն, կարապի վերջին երգին չափ մելամաղձ կտոր մը:

Խմբերգ մը փակեց հանդէսը:

Համակիր իրենց կատարած աշխատանքը ու բարի գործին, կը շնորհաւորենք գիրենք: Իրենց հանդէսը տարուան վերջինն էր: Ճատերը գիւղ պիտի երթան, մինչեւ աշուն, երբ ցորտ ու փոթորիկը հաւաքին զանոնք, և ձմրան, նոր երանութիւնն, ցնծագին ու սիրաբոյր հանդէսները սկսին:

* * *

Ի յեսադարձ ակնարկ մը նետելով հանդէսներու վրայ, — ինչպէս կ'ըսեն դասականները — անկարելի է չյիշել կրթական, ինքնագահանդէսը, վերջերին եր, որուն ծրագիրը արուեստագիտական նրբութիւն մը ունէր: Ու թէեւ Պ. Նուպարեան կանխեց զիս իր հիացումը արտայայտելով Աբա. Մասուրի մէջ, այդ պատճառ մը չէ որ չկրկնեմ իմ ալ՝ Դաշնակցական Պ. Ցիրանքօ և միւսները, արուեստագէտ ու արուեստասէրներ, ցոյց տուին իրենց ամբողջ կարողութիւնը այնպէս որ դեռ չի մոռցուած տպաւորութիւնը Բալկայի Ֆէյերիին, Տիկ. Վէմեանի նուրբ դաշնակին, Օր. Վէմեանի այս անգամ զուարթ երգերուն, ու մանաւանդ գերման մեծ վարպետին խորունկ մէկ նուագին, զոր ընկերացութեամբ զարկին Տիկ. Մուրքեան և Տիկ. Թէվար: Այս վերջինները, հայուհի ու գերմանուհի, գերեթէ մրցումի պէս բան մը բերին, և ուրախ ենք ըսելու թէ հայուհին —Զուհաճեանի հին աշակերտուհի,— գերազանցեց, իր ուժգին ու նուրբ և հիանալի կերպով թաղուած նուագին մէջ, միւսը որ թէեւ վարժ ու ճարտար մատներ այլ աւելի նուագկոտ հով մը ունէր: Այն հանդէսն ալ փակեց Օր. Ա. Իփլիքճեան. հայերէն լեզուով, ատանաւոր մը արտասանեց: Բոցեղ յուզումներով դրուած, նուրբ ու տիրաբոյր ոճով արտասանուած:

Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ

Տրապիզոն Սև Ծովու եզերին վրայ Թուրքիոյ մեծագոյն և վաճառաշահ քաղաքն է. իր այս դիրքը կը պարտի Թուրքիոյ ներքին նահանգներուն (Կարին, Վան, Բաղէշ) և Պարսկաստանի դուռը ըլլալուն. քաղաքը իրրեւ նաւահանգիստ լաւ դիրք չունի, սակայն այս պակասն ալ բնութիւնը հոգացեր է. քաղքէն մէկ ժամ հեռաւորութեամբ կը գտնուի շատ ապահով նաւահանգիստ մը, ուր կ'ապաստանին փոթորկի ժամանակ նաւերը:

Տրապիզոնի օդը բարեխառն է. ձմեռը հազիւ 0°ը կ'իջնայ իսկ ամառն ալ 30°ի (բացառութիւններ երբեմն կ'ըլլան, ինչպէս այս տարի որ ձմեռը մինչեւ 5 աստիճան իջաւ). սակայն օդը խոնաւ է ծովային ըլլալուն համար. ասոր համար բնակիչներուն շատը տժգոյն են, բայց ո՛չ վատառողջ. այս տարի օդերը առ սիժմ զով են, մերթ պայծառ և մերթ անձրեւային: Հունձքերը հոս ալ ինչպէս ուրիշ շատ տեղեր շատ լաւ ըլլալ կը խոստանան, երանի թէ յուսացածնուս պէս ըլլար որպէս զի ժողովուրդը քիչ մը կազդուրուի հիմակուան տիրած սովութենէն: Սպանիա—ամերիկեան պատերազմը հոս ալ ունեցաւ իր հակազդեցութիւնը, հացին օքան 15-20 փարայ սուղցաւ, սակայն հիմա դարձեալ սկսան քիչ շատ ժամանակ հունձքին լաւ ըլլալու յոյսն:

Տրապիզոն քաղաքին ժողովուրդը 45—50,000 կը հաշուեն, որոնց 3000 հայը:

Տրապիզոնի վաճառականութիւնը երկուքի բաժնուած է, այսինքն արտածութիւն և ներածութիւն:

—)(1)(—

ԱՐՄԱՇ[1]

1600—1898

Երկու տարի առաջ՝ առիթով մը 50-60 օրի չափ կեցայ այն նուիրական յարկին մէջ, որ վանքի անունով և կրօնքի իրաւունքով կը վայլ Նիկոմիդիայի ներսերը իբր երեք հարիւր տարիէ ի վեր:

Եւ հիմա, թէպէտ քիչ մը ուշ, կը վախագիմ ան տեղն առած տեղեկութիւններէս ու կրած տպաւորութիւններէս մէկ քանին դիրի առնել ի յիշատակ:

Այն օրէն որ նշմարեցի Բաղդիրէն մրկած բլուրին՝ տեսակ մը խորհրդաւոր սրտաբուղութեամբ՝ իր կրդնեցեալ բլուրին վրայ հողաղանգ տուներու բնահիւս շարքի մը մէջէն սաղարթաղարդ ու վերըմբերձիկ այս մեծ

(1) Այս անուանակոչութիւն հաւանական է որ ծագում առած ըլլայ՝ Հերմէս կամ Աղամաղդ անուններէն, որոնց նուիրական մեհեան մը կար հոն թերեւս դիցական ժամանակներ:

նատանն՝ իր խրոխտ գմբէթովն ու յարակից ընդհատ շէնքերովը, և կէս ժամու թոյլ ձիգանցութեամբ հասայ ու մտայ իր դռնամած մեծ դուռնէն՝ սկսայ դիտել հոն շատ բան ծանրաբար և համակրաբար, աշխարհամուտ դիտողի մը լայն դիտակէտեն: Վանքին ծանօթ տեսչութեան՝ չդիտեմ ինչ միտքով՝ ինծի թղթատարած ընդարձակ սահմանը տուաւ ինծի նաև բնութեանս օտար հաղորդականութիւն մը չոյտ, բանալով ինծի դիտողութեանց և հետազօտութեանց նոր ատեան մը, քաղաքային կեանքի հաւասար բեղուն ատեան մը: Եթէ առժամայն գիրի առնէի այդ հետազօտութիւններն ու տպաւորութիւններն՝ այսօր պիտի կըլնայի տալ ընդերցող ներուս ստուար հատոր մը բանաստեղծական ու միտքիկ սուրբ երանդներով պատկերազարդած, պատմութիւն երկամեայ բնակութեան Արմաշ, կամ՝ տիրապէս՝ պատմութիւն մը Արմաշի Դպրեվանքին, այնքան՝ համաձակ բացուեցան ինծի վանքանկները և այնքա՛ն խոր համաձակութեամբ ելեւմուտ ըրի, դիտեցի, ունկնդրեցի ու խորհրդակից եղայ:

Ինչ որ այդ յիշատակներէն ինծի գրեցաւ կը յեռում հոս ստուերաբար, գլխաւորապէս պատմական գիւտերուն տալով արժան կարեւորութիւն:

Այս վանքը հիմնուած է՝ ըստ Մաւեան ու Օրմանեան (1) հետազօտութեանց՝ 1608ի ատենները կայսերական յատուկ հրովարտակով և օժանդակութեամբ շրջանակ գաղթականին՝ Էջմիածնի նուիրակ Թադէոս եպիսկոպոսի մը ձեռքով, լեցուներու համար բոլորի բնակիչներուն կրօնական պէտքն ու առաջնորդական կեդրոնավայր ըլլալու Բիւթանիայի վիճակին: Դիւղին երեք չորս հարիւր տունի չափ բնակիչները՝ առ հասարակ հողագործ և չերամատած մարդիկ՝ սերունդն են Բաղէշի հին ու մեծ գաղթականութեան մը, որուն մէկ մասն ալ անցած է Ռոտոսթոյի և մարմարայի միւս ափերը: Իրենց երկչոտ և հատկաւոր արտասանութիւնը կը մատնէ մէջնադարեան հոգեբանութիւն մը, և իրենց աշխատասէր ու խնայող կեանքը անձնավստահ բնաւորութիւն մը:

1600 թուականէն ցայսօր իրարու յաջորդած են հոն 25—30ի չափ առաջնորդ-վանապետներ, որոնց մեծ մասին անունը միայն ծանօթ է և ոմանց չատ քիչերը թողած են յիշատակելի գործեր:

Այդ մեծաւորներուն և վանքին յեղուածներուն ցանկն է հետեւեալը:

Իբր 1600 հասարակ թուականին՝ Թադէոս եպիսկոպոս՝ նուիրակ Ս. Էջմիածնի հիմնադիրը կը լլայ Ուխտին:

1661 Մայիս 23ին, Երեմիա Չելէպի Քէօմուրճեան կ'երթայ Պոլիսէն Արմաշ և Դէրզայի անհետացած եկեղեցւոյն նաւակատիքին:

1717 Նիկողայոս եպիսկոպոս Վաղարշապատցի կը յիշատակուի իբրեւ առաջնորդ Արմաշի և Նիկոմիդիայի:

1720 առաջին նորոգութիւնը կ'ըլլայ Զարեհ սրբանի տաճարին:

1730 Անտոն եպիսկոպոս Արմաշցի կ'ըլլայ առաջնորդ Արմաշի և Նիկոմիդիայի: կը վախճանի 1771 Փետրուար 6ին:

1746 Յարութիւն եպիսկոպոս Կրետացի կը յաջորդէ Անտոնի:

1758 Աթանաս եպիսկոպոս Գաղատացի կ'ըլլայ առաջնորդ Արմաշի և Նիկոմիդիայի:

1780 Աւետիք արքեպիսկոպոս կը վախճանի յառաջնորդութիւն Արմաշի և Նիկոմիդիոյ:

1780 Յունիս 12 Պետրոս եպիսկոպոս Դպրեանցի կ'ընտրուի առաջնորդ. կը վախճանի 1784 Մարտ 20:

1784 Բարթողիմէոս եպիսկոպոս Կապուտիկեան կ'ընտրուի առաջնորդ: կը վախճանի 1809 Մարտ 25:

1797 Բարթողիմէոս առաջնորդ նորէն կը շինէ տաճարը և Արմաշի վանքը:

1809 Կարապետ եպիսկոպոս Նշոլի Եւդոկիացի կ'ընտրուի առաջնորդ. կը մերժուի փուլերով:

1810 Յունիս ամսուն Պօղոս արքեպիսկոպոս Դարագոչեան Տէրէվէնքցի կ'ընտրուի առաջնորդ:

1820 Յունիս 6, հիմնարկութիւն տաճարի Զարեհ սրբանին, Օծումն՝ Սեպտեմբեր 8:

1821 բացում առաջին դպրանոցին:

1824 Պօղոս վարդապետ Թաքիրեան, ապա պարիարք, կ'ըլլայ տեսուչ դպրանոցին:

1825 Օգոստոս 5 Պօղոս արքեպիսկոպոս Դարագոչեան կը վախճանի Արմաշի մէջ 74 տարեկան:

1825 Հոկտ. 10 Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Ազաւնի Պրուսացի՝ կ'ընտրուի առաջնորդ:

1828 Մայիս, հիմնարկութիւն առաջնորդարանին և միաբաններու թաղին:

1830 Յարութիւն Մուրատ վարժապետ Բերիացի կը կարգուի տեսուչ դպրանոցին:

1831 Սեպտ. 4. Ստեփաննոս Ազաւնի կ'ընտրուի պատրիարք և կը հրաժարի 1839 Մարտ 13:

Շարունակելի

Ե. Գ. ՄՐՄՐԵԱՆ

Գլխագիր — Ամերիկայում

ԹՈՎԵՆՏՈՒՄ

ՅՈՇՈՅԱՏՈՒ ԶՈՐԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԹՄԿԱՑԵՑԻՆԵՐԸ

Գլխագիր — Ամերիկայում

Ա. Փ.

Մեր մի մարդու որպէս հինգ հազար հոգու համար մի գործ անելու զօրութիւն ունենալը, ինչպէս նաև մեր ազգի ներսը գտնուող մի մեծ ուժի գոյութիւնը, որ ամենայն դիւրութեամբ կարող է ամենայն դժուարութիւնների դիմանալ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ

Պ. ՌԻՊՈ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

ԲԱՐԻԶ 17 Յունիս.—Հանրապետութեան նախագահը հանրապետական զօնագան խումբերու պետերուն հետ տեսակցութիւններ ունենալէ վերջ, դահլիճին կազմութիւնը յանձնեց Պ. Ռիպոյի։

Պ. Ռիպո յայտարարեց թէ այդ պաշտօնը կ'ընդունի։

—Ամերիկայի ներքին փոխառութեան համար, խնդրուած գումարին երեք անգամը տրուեցաւ։

—Ամերիկեան մսրտանաւերը Բայմա ներքայի ամրութիւնը ջնջեցին։

—Ամերիկա Բալթօ Բիզ-ի համար զօրաւոր բանակ մը կը պատրաստէ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ 17 յունիս.— Երէկ ամերիկեան նաւատորմիղը դարձեալ ոմբակոծեց Սանթիակոյի ափոցները։ Վերջին ծայր սաստիկ էր ոմբակոծումը որ յաջողեցաւ բոլորովին կանգել սպանիական ամրոցները։ Սպանիացիներուն կորուստները խիստ շատ են։

ՄԱՏՐԻՏ.—Բալմաչէն և Լաս Բալմաչէն եկած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Բալէարեան և Քանարեան կղզիներուն ամրութեանց աշխատութիւնները մեծ փութով առաջ կը տարուին սպանիացւոց կողմէն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Փիլիպպին կղզիներէն եկած հեռագիրները կ'ըսեն թէ Ակուինալտոյի ապստամբները միշտ դէպի Մանիլա կը յառաջանան։ Ակուինոյի զօրավարը իր բոլոր սպանիացիներով ամրացած է հին բաղաքին ամրոցին շրջապատին մէջ, Բաղիկ գետին աջ եզերքին վրայ։

ՀՌՈՄ.— Իտալական օրաթերթերուն մեծ մասը իրենց տագնապ կը համարի Բ. Սուլթանի դահլիճին հրաժարումը նախարարական յայտարարութեանց վիճաբանութենէն առաջացած վերջը։

ՄԵՐ ԱՌԱՔԻՆ ԷՋԻՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

Յ. Գ. Մրմրեան, որուն «Միսաքեանի կենսագրութիւնը» այնչափ լաւ ընդունելութիւն գտաւ մեր ընթերցողներէն Մասիսի համար պատրաստած է ուսումնասիրութիւն մը ԱՐՄԱՇԻ վանքին վրայ զոր այսօրուընէ կը սկսինք հրատարակել մեր առաջին էջին մէջ իբր թերթօն։

Յ. Գ. Մրմրեանի այս աշխատութիւնը իր փայլուն ոճով գրական հատուած մըն է միանգամայն։ Ամբողջին հրատարակութիւնը պիտի տեւէ հազիւ տասը օր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական փողովը իր նիստը գումարեց երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանը ատենապետութեամբ Յարութիւն փաշա Ֆատանի։

Ս. Պատրիարք Հայրը բացակայ էր։

1.— Ատենապետ փաշան փողովին հաղորդեց յարաբերական կարգ մը խնդիրներու մասին Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ եղած տնօրինութիւնները և տեղեկութիւններ տուաւ անոնց վիճակին վրայ։

Փողովը այս տեղեկութիւնները լսելէ ու Ն. Սրբազնութեան կողմէ մաղթուցուած վերջին պաշտօնագիրները կարդալէ ետքը իր գոհունակութիւնը և հաւանութիւնը յայտնեց և որոշեց արձանագրել։

2.— Ցնտեսական խորհրդին կողմէ մատուցուած յայտագրի մը վրայ, Փողովը արտօնեց եէնի գաբուի Թաղ. խորհուրդը իր պարտաստ գումարովը դնել առաջարկուած կալուածը։

3.— Փողովը նկատողութեան առաւ Զանազանների Հայ գիւղի եկեղեցիին տեսչական բարահանդիսքերուն նկատմամբ յարուցուած խնդիրը և հարկ դատեց տեղական քննութեամբ խնդրին մանրամասնութիւններուն տեղեկանալէ վերջը, եկեղեցիին իրաւունքը ճշդել տալու և պահպանելու միջոցները ձեռք առնել։

Այս քննութեան գործը յանձնեց Ցնտեսական խորհրդի անդամ փաստաբան Էմիլիոս Համբարձում և ճարտարապետ Մելիսոսեան Գրիգոր էֆէնտիներու։

4.—Սամաթիոյ հրկիզեալներէն մէկ քանիները խնդրած էին որ տնակներու կառուցման համար կատարուած հանգանակութենէն իրենց պատկանած բաժինը իրենց յանձնուի։

Փողովը որոշեց հրաւիրել այս խնդրին համար կազմուած Ծանձնախումբը որպէս զի փութացնէ իր տեղեկագիրը։

Փողովը ասոնցմէ զատ յարաբերական և ուրիշ խնդիրներով զբաղեցաւ։

—Այ որ Ա. Գրիգոր Լուսաւորչի ենի վիրապէն տօնին առթիւ Ազգ. Պատրիարքարանի դիւանները փակ պիտի մնան։

—Աւստրիական խորհուրդը իր երեկոեան նստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ ատենապետութեամբ Տոքթ. Թոդոռեան էֆէնտիի, ի մէջ այլոց զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1.—Կրթական Տեսուչ Փալաղաչեան էֆ. խորհրդին ներկայացուց իր մայիս ամսուան դպրոցական այցելութեանց տեղեկագիրները, որոնք կը պարունակէին զանազան խնդիրներ և առաջարկութիւններ թաղային վարժարաններու բարեկարգութեան մասին։

Խորհուրդը իր անդամներէն կարապետեան Պետրոս էֆ.ի յանձնեց այդ տեղեկագիրներու նախաքննութիւնը։

2.—Խորհուրդը կրթական Տեսուչ էֆ.է գոհութեամբ լսեց էթ Մէյտանիի նախակրթարանին վերաբացումը, ըստ կանխագոյն որոշման, և վաւերացուց կարգեալ հոգաբարձութիւնը, որուն անդամներն են՝ Սեդրակ էֆ. Ծովիկեան, Նշան էֆ. Դազազեան եւ Օնիկ էֆ. Մկրտիչեան։

3.—Գումգաբուի դրսի նախակրթարանի վարժուհիին հրաժարեցուցման պատճառները, ըստ յանձնարարութեան խորհրդին, եկեղեցական քննիչ մը միջոցաւ քննուած և տեղեկագրուած ըլլալով, խորհուրդը համաձայն գոյացուց թէ՝ յիշեալ վարժուհին յանիրաւի զրպարտուած և հրաժարեցուցուած է, ուստի և որոշեց այս մասին ցաւ յայտնել Թաղ. խորհրդին և միանգամայն հրաւիրել զինքը որպէս զի օրինական գոհացումը տայ յիշեալ օրիորդին։

4.—Սկիւտարի Ամերիկեան աղջկանց և Ղալաթիոյ կեդր. վարժարաններու տարեկան հարցաքննութեանց ներկայ գտնուելու համար հրաւիրագիրներ ղրկուած ըլլալով, խորհուրդը պաշտօն յանձնեց իր ատենապետին և անդամներէն կարապետեան Պետրոս էֆէնտիի ի պաշտօնէ ներկայ գտնուիլ այս քննութեանց։

Ծաղրդ. Նիսան տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ, ժամ 1 ու կէսին, Բերայի Արհեստանոցին մէջ։

—Պետական վարժարանները զբաղուելիք 25 աշակերտներէն, Լիսէ ընդունուելիք 10 աշակերտները հրաւիրուած են յառաջիկայ երեքշաբթի օր ժամը 5ին Ազգ. Պատրիարքարան զբաղուելու որպէս զի Ուսումն. խորհուրդի անդամ կարապետեան Պետրոս և Պալիարքարանի Ա. գործակատար Տէր-Նէրսէսեան Տիգրան էֆէնտիներու ընկերակցութեամբ կրթական նախարարութեան ներկայանան հարկ եղած քննութիւնները անցընելու համար։

—Ցտեսական խորհուրդը իր ս վարական նիստը գումարելով երէկ Պատրիարքարանի մէջ, զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1.— Պէյքօզի Թաղ. խորհուրդը թաղին Ազգ. վարժարանի նորոգութեան անհրաժեշտ պէտքը յայտնած և այս առթիւ խնդրած ըլլալով Պատրիարքարանի Ա. գործակատարը գտնուած եկեղեցապատկան գումարը յատկացնել այս նորոգութեան, որոշուեցաւ հրաւիրել Թաղ. խորհուրդն ու ճարտարապետը և տեղեկութիւն ստանալ։

2 — Թօփ-գափէ Թաղ. խորհուրդը եկեղեցւոյ տանտուրը մէկ պարտքին վճարման համար ինչ ինչ առաջարկութիւններ ըրած ըլլալով՝ որոշուեցաւ հրաւիրել Թաղ. խորհուրդը իր բացատրութիւն։

3.— Էյուպ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մատակարարութեան ու թաղային գործերու մասին մատուցեալ բողոքագիրը ուսումնասիրելէ ետքը տնօրինեց կարգը։

4.—Նկատողութեան առաւ Նիկոմիդիոյ Զմիւռնիոյ Պրուսայի և Ռոտոսթոյի մուգթասիի տուքերու մասին եկած նամակները և կարգադրեց տնօրինեց։

5 — Քննեց Տիկին Իսկուհի Պաքալեանի կողմէ Ր. Հիսարի եկեղեցւոյն եղած նուիրատուութեան և Երուսաղէմ վանքանեալ Փիւրիւլեան Յակոբի և Զմիւռնիա վանքանեալ Խիզանցի Մանուկի ժառանգական խնդիրները և ինչ ինչ տնօրինութիւններ ըրաւ։

Ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ Պէշիկթաշի, Նաուլը գափ-ի, Գասըմ փաշայի և Գանտիլիի եկեղեցիներու վերաբերեալ հաշուական խնդիրներով։

Յաջորդ նիստը պիտի գումարուի Յունիս 16, երեքշաբթի օրն։

—Մոնէթիէռ կ'ըսէ թէ Ռուս կառավարութիւնը որոշեց խափանել Թիֆլիզ հրատարակուող Արշաւանք հայերէն հանդէսը։ Արշաւանք 8 տասնեան համար դադրման ենթարկուած էր արդէն։

ՌՈՊԷՐԹ ԳՈՒԼԷՃ

Յառաջիկայ Երեքշաբթի, Յունիս 21, կէս օրէ մինչ, ժամը 3ին (Լ. Ս.) տեղի պիտի ունենայ Ատենասէութեանց տարեկան մրցումը և նուագահանդէս։

Վարժարանս բոլոր բարեկամները յարգանօք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ այն հանդիսին։

ՏՔԹ. Ե. ՄԱՍԻՍ

ԲԵՐԱ, ԹԱԳՍԻՄ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 10

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի կէս օրէն սկսեալ իր տան մէջ, և կը դարմանէ մասնաւոր խնամքներքին հրանգութիւնները տղայոց տկարութիւնները, մարթի, միզային ճանապարհաց և ծնողական գործարանաց ախտերը։

Զարիրջաթի օրերը աղքատ հիւանդներ կ'ընդունի ձրիաբար։

Բ. Ք. Շբ. օրերը ժամ 3ին կ'այցելէ նաեւ Սուլթան Մահմուտի դամբարանին դէմ Հ. Եմիրզեեան էֆ.ի դեղարանը։

Վերջին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔ

Երէկ, ուրբաթ, մեծ չքով տեղի ունեցաւ Սելամլըքի արարողութիւնը։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած Համիտիյէ մզկիթը գնաց, եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ յետոյ միեւնոյն չքով կայս. Պալատ վերադարձաւ։

Սելամլըքի արարողութեան պատճառն մասնաւոր հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա Ա. Թարգմանին հետ, Սերպիոյ դեսպան Պ. Նովաքովիչ Ա. Թարգմանին և զինուորական կցորդին հետ, Գերմանիոյ և Ֆրանսայի դեսպանատանց գործակատարները և Ա. Թարգմանները, Ֆրանս. դեսպանատան զինուորական կցորդը, Իտալիոյ դեսպանատան զինուորական կցորդը և պահականաւին հրամանատարը, Գռէտի Լիոնէի տնօրէն Պ. Պանշիէ, հելլենական հիւպատոսը, Պուլկարիոյ գործակատարը Բ. Թարգմանին հետ, Մէսաժըռիի տնօրէնը, երկրագործութեան Նախարար Սէլիմ Մէլհամէ փաշայի կինը, քեռին և որդին, բժշկական վարժարանի քննիչ Տոքթ. Բիսը օգնականին հետ և ուրիշ բազմաթիւ օտարազգիներ։

Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ Վեհ. Սուլթանին մեծարանքներուն արժանացան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄ

Երէկ, ուրբաթ, Սելամլըքի արարողութենէն յետոյ Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա մասնաւոր արտօնութեամբ և ոչ պաշտօնապէս Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՇԱՐԱԴՐԱՄ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ պատերազմի ատեն ծովագրքերու պահպանութիւնը կատարող Իզմիրի մուսթահֆըզ զօրաբաժին սպաներուն և զօրքերուն ալ Յունական պատերազմը չարդարամեր տրուին։

ԵԷՄԵՆԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ.—Եէմենի բարենորոգումներու յանձնախումբը Սանաա հասեր է։

—Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ Հիճազի սովեալներուն նպաստամատոյց յանձնաժողովը, Եէմենի կուսակալութեան ալ արմտիք և դրամական նպաստներ ղրկէ։

—Զ ըեքշաբթի 2000 պարկ ալիւր պիտի ղրկուի Եէմէն։

ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, աստիճանի բարձրացում կամ պաշտօն խնդրող սպաներուն և զօրավարներուն ցանկին մէջ պիտի նշանակուին անոնց սպայ գրուած թուականները և մինչեւ ցարդ մատուցած ծառայութիւնները։

ՅՈՐԵՆԻ ՀՈՒՆՁՔԸ ԵՒ ՀԱՅՈՑ ԴԻՆԸ.— Գաւառներէն Հանրօգուտ շինութեանց և առեւտրական նախարարութեան եկած գրութիւնները կ'ըմբռնեն թէ Անատոլուի հանգանակներուն մէջ այս տարի ցորենի հունձքը շատ գոհացուցիչ է. այս պատճառով, գիները սկսած են իջնալ. քաղաքապետութիւնը մօտ օրէն պիտի իջեցնէ դարձեալ հալի գինը։

—Սէրվէրի կ'ըմանայ թէ քաղաքապետութեան ժողովը որոշած է հացը հինգ փարա իջեցնել։ Որոշումը քիչ ատենէն պիտի հրատարակուի։

ՄՈՒՏԱՆԻԱ-ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Ցեռնհաս իշխանութիւնը խմացուց Մուտանիա-Պրուսա երկաթուղիին ընկերութեան թէ պայմանագրութեանը հակառակ է երկաթուղիին պարտութիւնները բաժնեմուրհակներու վերածել։

ԳՐԱՒԻ ԴԷՄ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Եւրոպացի դրամատէր Պ. Իզոք Ֆէրնանտէզ ակէ առաջ ալտօնութիւն ուզած էր կառավարութենէն, գրաստուն անուանով օսմանեան ընկերութիւն մը հաստատել, անչարժ կալուածներու փոխարէն դրամ փոխ տալու համար։ Պ. Ֆէրնանտէզ իր առաջարկը կրկնած ըլլալով, խնդիրը Բ. Դրան նկատողութեան յանձնուեցաւ։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ —Պետական խորհուրդը որոշեց որ կառավարական պաշտօնեաները որոնց ելքաշխաւորը մեռած կամ հրաժարած է, մինչեւ որ ուրիշ երաշխաւոր մը ճարէն, իրենց պաշտօնը փոխանորդաբար ուրիշ պաշտօնեայի մը յանձնեն, որ ունի արդէն երաշխաւոր։ Փոխանորդող պաշտօնեան պիտի ստանայ փոխանորդելուն համապատասխան մէկ հիւսելորդը։

ԹՐՍՄ. ԼԵՑՆԵՐՈՒ ընկերութիւնը Պէլճիքայէն երկրաշարժ մը պիտի բերէ թրքահպէզներուն անցան։ Փողոցները ամէնէն յարմար եղանակով նորոգել տալու հաւատ։

ԶԻՆԿՈՑԻ ՀԱՆՔ ԵՒ ՄԵՆԱՇԵՆՈՒՀ.— Կայս. Իրատէով, Պոյապատի Օվալըգ պողազի մէջ գտնուած զինկոյի հանքին մեծնշանորհը 98 տարուան համար Դասթէմունի բամպակի վաճառական օսմ. հպատակ Հաճի Նուրի էֆ. և ընկերութեան տրուեցաւ։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՆ.—Երէկ 150 ոսկիի առուծախ ըրաւ Շուկան։

ՍՐԳԻԼՈՒՍԻ ՆԻՒԹԵՐ ԵՒ ՋԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ.—Ծովային քննիչները չորեքշաբթի օր Պաքուէն եկող Լոյտի Վէնիս շոգենաւին մէջ ձերբակալեցին հինգ հոգի, որոնց վրայէն արգիլուած նիւթեր ելան։

Բ. ԴՈՒՌԻ քանի մը գեկուցումներ ըրաւ Սեւ Լիբան դեսպան Պ. Պաքիչի։

ՍԸՐ ՆԻՌՈԼԱ ՕՎՈՆՈՐ.—Բեգրսկուրկի անգլ. դեսպանը Սբր Նիկոլա Օվոնոր, որ Պոլիս պիտի գայ նոյն պաշտօնով, անցեալ օր Զարին ներկայացաւ և իր հրաժարական գիրերը յանձնեց։

ՍԵՒ ԼԵՌ ԵՒ ՀԵՐՔՈՒՆԱԳԻՐ.—Սեւ Լեռան կառավարութիւնը հերքմնագիր մը ղրկելով եւրոպական քանի մը կարեւոր թերթերու, կը յայտնէ թէ Նիքոլա իշխանը Լանտոն բրած այցելութեան միջոցին քաղաքական կարեւորութիւն ունեցող ոչ է ձեռնարկ չէ բրած։ Քանի մը չարամիտ թերթեր, կրսէ հերքմնագիրը, այդ տեսակ բաներ պատմած են իշխանին համար, իբր թէ Զէյթինէի կլոյ Զէրնակոբոտա լրագրէն առնելով։ Այս վերջինը երբեք այդ տեսակ հրատարակութիւն չէ բրած։

ԿՐԵՏԷ — Հանեայէն կը հեռագրեն անգլ. թերթերուն թէ գեղերէն Հանեա ապաստանած իսլամներուն մէկ մասը հեռերին զինուոր առնելով, իրենց ստացուածքները աչքէ անցընելու գացին։

Կրետէի առողջապահական գործերը ծովակալներուն յանձնուեցան։

ՖԷՆԷՐԻ Յունաց Պատրիարքարանին Խան ժողովը կը դրգռի յոյն վարժարաններուն մէջ հելլենահպատակ ուսուցիչներ գործածելու խնդրով։

«ՖՈՍՓՈՐԼԻԱ» ՇՈԳԵՆԱՒԻՆ ԸՆԿՂՄԻԼԸ.—Պոլսոյ Ֆոսֆորլիա շոգենաւային ընկերութեան Ֆոսֆորլիա շոգենաւը որ անկլ. գրաչակ կը կրէր, Նիւ Եորքի նաւահանգիստէն դուրս, մշուշի մը առեն, ամերիկեան Գոլոֆոդիա յածաւորակին զարնուելով ընկղմեցաւ։ Ցայտնի է թէ Ֆոսֆորլիա ընկերութեան շոգենաւերը յունական պատերազմէն ի վեր հելլէն դրօշակը անգլիական փոխած էին Թուրքիոյ ջուրերուն մէջ երթեւեկելու համար։ Ֆոսֆորլիա որուն նաւապետը Անգլիացի էր, Նիւ Եորքէն բեռնաւորուելով Պրազոս կերթար։ Գոլոֆոդիա յածաւորակին լապտերները վառած չեն եղեր։ Ֆոսֆորլիայի նաւապետը մեքենան կեցնել տուեր է, բայց Գոլոֆոդիա ուժով մը առաջ անցնիլ ուզելով, վաճառական նաւը առջեի կողմէն խորտակեր է։ Ազատումը անկարելի ըլլալով, Ֆոսֆորլիայի մէջ եղողները յածաւորակը անցեր են։ շոգենաւը 3 ժամէն անիրեւոյթ եղած է ջուրին մէջ։ Նաւապետը միայնակ անոր ընկղմիլը մակոյկի մը մէջ սպասեր է անոր մօտ։ Գոլոֆոդիա ալ կարեւոր վնասներ ունի։

ԲՈՍՈՎԱԳԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ.— Մոնէթիէռի մէջ կը կարդանք թէ մօտ օրէն քննիչ յանձնախումբ մը պիտի ղրկուի Բոսովայի կուսակալութիւնը։

ԼՈՒՍՍԷՒՈՐՈՒԹԵԱՆ կղզի ընկերութիւնը Պոլսոյ փողոցներուն մէջ 1000 լապտերներ հաստատել կուտայ։

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ԵԼՄՏԱՅՈՑՔ.—Պ. Գոսթանէն Պոյաճը օղու երմտացոյցի հաւատարկութեան յանձնախմբին դեռ նախագահ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշայի ծրագիր մը յանձնեց, յիսնեալ տուքերու գանձումին համար։

ՃԵՂԸՆԹԱՑ ԿԱՌԱՒՈՒՄԸ.—Յունիս 27ին Բէյճայի մէջ երկաթուղիի բանաժողով մը տեղի պիտի ունենայ, Բէրլին և Կ. Պոլսոյ ու փոխադարձաբար Վիէննայի, Պուքրէշի և Բէօսքէնճէի միջև բանող Արեւելեան Ճեղընթացին պայմանագրոց թիւները նորոգելու համար։

Հաւանաբար Աբեւելեան երկաթուղիներու ընդհ. քնկէց Պ. Հէնրի Միլլէր ներկայ պիտի ըլլայ բանաժողովին, այդ վերջին ընկերութեան կողմէ։

ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ —Մեծապարծութիւնը հրաման ղրկեց կուսակալութեանց, որ աշիրէթներու վարժարանին համար ուսանողներ ղրկեն։

ՄԻՋԵՐԿՐԱՆԻ անգլ. նաւաբաժինը չորեքշաբթի Պէրութէն Իսքէնտէրունի մեկնեցաւ։

ՐԷՃԻՆ.—Գերմանական ընկերութիւն մը ծիրանոյի համար ժէլաթիէ տուփեր առաջարկեց Ռէժիին, որ նկատողութեան առաւ խնդիրը. քանի մը օրէն որոշում պիտի տայ։

ԴՈՂԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲ ՄԸ.— Ռոսիկանու Բիւնը Հայտար-Բաչայի մէջ ձերբակալեց Ալի Հաֆի պէյ անուն մարդ մը, որ գողերու խումբ մը կազմակերպած էր։ Հաֆի պէյ եղեռնադատ ատեանին ապրիլ պիտի հանուի։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՑ իշխանը մօտ օրէն այցելութեան պիտի ելլայ Պուկարէշ և Արեւելեան Բումէլիի մէջ, երկրին վիճակը աչքէ անցընելու համար։

ՕՍՄ. ԲԱՆԱԿ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ կարող անասնաբոյժներ ղրկուին Օանա, քանակն ձի գնելու համար։

ՈՒԼՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.—Երէկ Իրիկուն Պոլիս հասան Ատանա և Ադրիանոպոլիս շոգենաւերը։ Ուխտաւորները այս առտու դուրս ելան շոգենաւներէն։

ՏՐԱՊԻԶՈՆի զօրախումբին հրամանատար Հասան փաշա, որ Ցեսալիայէն վերադարձած էր, երէկ Տրապիզոն ուղեւորեցաւ, Սէլամլըքի արարողութեան ներկայ ելլալէ յետոյ։

ԱՐՄՏԻՒ.—Լեռնակոչ կը գրեն թէ աքսաքրի գինը մեծ անկում մը կրած է, նիւ Եորքի մէջ ժողովի էէյթիը վաճառատան հակայ վաճառումներուն հետեւանքով։ Պ. Էէյթիը կարծելով թէ աշխարհի վրայէն ցորենի պաշարը բոլորովին սպառած է մեծ սենտիքա մը կազմած էր եղած ցորենը գնելով, սուղ սուղ ծախելու և հսկայ հարստութիւն մը շինելու երեւակայութիւնով։ Մինչեւ Յունիս 1 հինգ միլիոն տոլար շահած էր արդէն։ Բայց երբ առաջիկայ հունձքը շատ քաջալերիչ յոյսեր տուաւ, Պ. Էէյթիը մեկիկ մեկիկ կարգացուց իր ընկերները և ստիպուեցաւ ձեռք ունեցած ցորենները ամէնը մեկէն ծախել, որով ցորենի գինը քանի մը ժամուան մէջ կարեւոր անկում մը կրեց։ Զայրոյ կը պատի թէ Պ. Էէյթիը չպիտի կրնայ դիմանալ և պիտի ստիպուի սնանկութիւն հրատարակել։ 10 միլիոն գրիւ ցորեն ծախուած է արդէն Էէյթիրի հաշուին։

Պուատէլիթէն կը հեռագրեն. Այս տարի բոլոր Հունգարիոյ արմտիքի հունձքը այսպէս կը գուշակուի. 33 755,072 կենդինար ցորեն (անցեալ տարի 24 471, 241 էր) 9 835 899 կենդինար հաճար, 12,199 862 կենդ. վարսակ։

ՖԷՐԻԲԷՔՕՅԻ ԼԱՏԻՆԱԿԱՆ ԴԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ.—Ֆէրիքէօյի և Նշանթաշի բնակիչները խնդրած էին որ Ֆէրիքէօյի լատինական կերեզմանատան մէջ մեռելներու թաղումը արգիլուի։ Գերեզմանատան վարչութիւնը սակայն հիմա այդ կողմերը դարձեալ նոր հողեր գնելով, երկրորդ գերեզմանատուն մըն ալ շինած է։ Առողջապահական վարչութիւնը գրեց ներքին գործոց Նախարարութեան, որ հանր. առողջապահութեան տեսակէտով այդ գերեզմանատուններուն մասին շուտով կարգադրութիւն մը ըլլալու։

Պ. ԶԱՑԱՍ.—Սպանիական դեսպանատան Ա. գարտուղար Պ. Զայաս, որուն ձիէն իյնալը գրած էինք երեկ վտանգը անցուցած է և սկսած է ապրիլ։

Պ. Զայաս, արկածին առտուն, հօրմէն որ Մատրիտի խորհրդարանին անդամ է, նամակ մը ստացաւ թէ իրենց կրընտանեաց գլուխը ամբողջովին այրած էր, հոն գտնուած կարեւոր թուղթերով, գոյքերով և արժէքաւոր նիւթերով։

Պ. Զայասի բարեկամները ըսած էին որ այդ օրը ետ կենայ ձիով Քեւտանէ երթալու։ գաղափարէն զի մի գուցէ ալ աւելի մեծ փորձանք մը գայ գլխուն, Պ. Զայաս մտիկ չըրաւ, և բարեկամներուն նախազգացումը իրականացաւ։

ԱՆՁՆԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Հինգշաբթի առտու, Սարբեար, 22 տարեկան երիտասարդ մը տան մէջ վէճ ունենալով. դաշոյնը ձախ աճուկին խրեց և անձնասպան եղաւ։

ՄԱՐԴՈՒ ԳԼՈՒԽ ՄԸ.—Նախընթաց օր Բրդատ բազարի մօտ կոյսնոց մը մաքրուած ատեն, մարդու գլուխ մը գտնուեցաւ։ Գլուխը սկսած էր միայն Գլուխին բով կաշիէ գոտի մըն ալ գտնուեցաւ։ Գլուխը ոստիկանութեան դուռը ղրկուեցաւ քննուելու համար։

ՏՈՔԹ. ԳՐԻՄԵԱՆ
165 Բերա, Մեծ փողոց, 165
Լիւսեանպուրկի պանդոկին դիմացը

Այէն օր, կէս օրէն սկսեալ երեք ժամ կը դարմանէ ներքին և կուրծքի հիւանդութիւնները մասնաւորաբար։
53 11—12

LE BIOGENE DE
H. ROSALT
ԿԵՆՍԱՏՈՒ ԴԵՂ,
Հ. ՌՕԶԱԼԹԻ
Կիսէրոֆ ափաթներու, քոյայի, գոգայի, քիմայի, էէրթանի բաղադրութիւն մէջ այս, շաքարահամ հատիկներու ձեւով պատրաստուած։
Մտաւոր և մարմնաւոր հոգնութեանց ենթակայ և կամ այդ տեսակ հոգնութիւններէ սպառած անձանց համար անհրաժեշտ դեղ մըն է այս։
Կը գտնուի ամէն ծանօթ դեղարանաց մէջ։ 61 4—26

ԻՐԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Հիմնեալ 1828—1829ին
1828
L'UNION
DE PARIS
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Հ. ԴԵՀԼԻ ՃԻՒՂԻՆ
97 Միլիոն
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ
137 Միլիոն
Ընկերութեան դրամատունն է
ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԹԱՆ
Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Տնօրէն
Սէմոն էֆ. Քայսէրլեան
Կենաց ճիւղին տեսուչ Մէհրան էֆ.
Տէր Նէրսէսեան
Կ. Գիս. Կալաթա, Թաղապետուն Խան, Օսմ. Պանքային դէմ։

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱՐՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները մեզ հաղորդուած են այս առտուան 6 Յունիս։

Կ. ՊՈԼԻՍ. —Ծանրաչափ 757.— Ջերմաչափը 21 աստիճան։ Օդը ամպամած։
— Կեսօր, ժամը 4,20։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ.—Ջերմաչափը ցոյց կու տայ։

Մոսկուա 8, Բարիզ 10, Վիեննա 13, Բեռլին 14, Իզմիր 19, Սիցիլիա, Վալոնա 23, Աթենք 28 աստ. զրոյեն վեր։

Սեւ Ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.— խիստ։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	25
Ամէնէն բարձր գին	»	24	31
Ամէնէն վար գին	»	24	23
Բումէլիի Երկաթ. գոց.	Ֆր.	109	87
Ամէնէն բարձր գին	»	111	25
Ամէնէն վար գին	»	109	25

ԲԱՑՈՒՄ 4 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	20
Բումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	109	15
Օսմանիէ		405	—
Լէժի		290	—
Օսմ. Պանքա		12	50
Քէյսի ժէնէրալ ՕՍՄ.		8	24
Երկրագործական Պանքա		7	30
Օսս. Օմ. Շասէ է Վալէօռ	Ա. Ո.	3	10
Օսմ. Ապահ. Ընդ.		4	40
Թրամուէյ բաժնեթ.		810	—
» Ժուլիանս		390	—
» պարտաթ.	Ֆր.	502	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	315	—
Քարափ Կ Պոլսոյ	»	462	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ ուՍ օրուան	Օ. Ո.	3	10
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բում. Երկթ. ուՍ օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	Ղրշ.	87	05
Անգլիական ոսկի	»	109	32
Բոլ էմիէրիալ	»	89	35
Քրեմիզ	»	51	02
Մէճիտիէ արծաթ	»	10	10
Մէճիտիէ	»	96	30
Բուպլի Ռոզեաղրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	10
» » » չէք	»	109	33
Բարիզ » »	Ֆր.	23	06
» » » չէք	»	22	93
Պերլին անտոկոս չէք	Մարք	18	48 3/4
Վիեննա չէք	Ֆրոր.	10	87 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 17 Յունիս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	65	50
» » » Բ.	»	46	50
» » » Գ.	»	26	12
Դ.) բաց.	»	22	37
) գոց.	»	22	31
Փոխառութիւն Դասապա	»	83	50
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	37
Այտընի երկաթուղի	»	13	50
Եգիպտական Միացեալ	»	107	63
Ազգ. Քոնսոլիտէ		111	43
Հելլենական 5 %	»	39	50
Մոնթոռլ հելլենական 4 %	»	43	—
Ռանթ » 4 %	»	33	—
Գուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	92	—
» նոր » 6 % 1892	»	92	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	46 3/4
Դրամազեղչ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ, 17 Յունիս

Փոխան. Բարիզի վրայ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ի Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եռանի էրիէրոան վրայ յորկը, հէր Զբաղուցեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներն ալ անցագին կը լեցնեն. ցաւազրկիչներ և քնացուցիչներ պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, գէմի յեռաւորութիւն ըստ պէտքի, ծամելու-ի, և ազատ արտասանելու-ի երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թրմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ապրանքներու միջոցաւ, առանց յուսի ատամնահանութիւն։

Ց. Դ. Ամերիկ. սով. հաստաձայն ձմեռները (իրակի օրերն ալ (մինչ- կեսօր) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (մինչ- կեսօր էջնը) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին

Գատգիւղցիք կրնան դիմել իւրեանց բնակարանն, Ռիս- 1 Թրէուվիլ փողոց։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեմբերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37

Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քնիչ ի Կ Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Քալաֆէր վրայ
(հին Մաքսատան տեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՕՐ ԲԷՐԲԷՆ

ՍԻՐՈՊ ՏԷ ՌԷՖՈՐ ԻՕՏԷ
ԿՈՒՐՍՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրոպ Անիթաքօտպիլիրի և Մօտիս ձկան իւղին տեղ՝ աւշականութեան, տժգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորթի փչրիչներուն դէմ. ինչպէս նաեւ մրսի գնտիկները հաստիչներու և ախորժակը բանալու համար։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանաց մէջ A.

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ
40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ հակ չկայ խարեբլու եւ փոտեցնելու.

MARQUE DE FABRIQUE

Ընդունուած է անասնարոյժներու եւ անասնարոյժեբու կողմէ։

Գործարանի մարքան

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ մժերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու դոնալը, ցաւերի վերքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Գին վեց ֆրանք։

Վեցուկէս ֆր.ով ուզուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէկալիի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանդիլը եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 48-52

Իր անարատութեան պատճառաւ

ՇԱԲՕԹՕ

բէբէօնը միակն է որ կը գործածուի Գ. Բասքէօի, Գերլինի, Վիէննայի և Բեդբըսպուրկի աշխատանոցներուն և Ֆրանսայի ծովային հախարարութեան կողմէ։

ԱԶԴՈՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱԲՕԹՕԻ ԳԻՆԻ

ԲԷԲԷՕՒՆ ԲԷԲԷՕՆԻ

VIN CHAPOTEAUT

Բէբէօնն, որ իբր ամենարաւ սնունդ ծանօթ է, կովի մսին մարսողութեան արգիւնքն է՝ բէբէսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցնեն հիւանդները, նոր ապարինները, ինչպէս նաեւ այն անձերն, որք ունին հիւծուէ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, չաքարախտ, թոքախտ, թանչք, ուռեցք, քանսէր, ստամոքսի օգնարդի հիւանդութիւն՝ ասք երկիրներ բնակէլէ յառաջ եկած։

ՇԱԲՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862 ԻՆ
ԴԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՌԱՕԼ ԳԷՐ ՋԻՆՋԷԼ
Հէրեմի Խան, Թիւ 2—3, Վսկրա-էրէց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մէ սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

ՔՆՆԻ ԹԷՈՏՈՐ ՍՊԷՏՃԵԱՆԻ

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐՈՒՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1898 ՅՈՒՆԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վապուրէն ելլող ղրկեալներ

10 45 Ր. Ա. Գվգ. ենմ. Մզպ. Պէյօր. Թրպ. ենք Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնք. Գրչ. Օրթ. Պէշիր.
11 — Գնտ. Զնկ. Պէյլ. Գգկ.
11 - Պէպ. Արն. Գրչ. Սրթ. Պշր.
11 30 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնիր. Զէնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշր.
11 45 ենմ. Մէգ. Պէյօր. Բր. Թրպ. ենք Օթն. Պ յն. Ր. Հս Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.
12 30 ենմ. Մէգ. Պէյ. Թրպ. ենրբ. Սթն Մրկ. Պոյն. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.
12 35 Պէյբ. Բշպ. ենք. Զպգ. Գնլ. Գնտ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արնվք. Զպգ. Պէյլ. Գգկ. Պշրթ.
1 - Ա. Հս. Գանտ. Արս. Գրչ. Օրթ. Պշրթ.
1 15 ենմ. Մզպ. Պէյ. Թրպ. Պէյբ. Բ. Պ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Պէշ.
1 45 Եւսմ. Մզպ. Պէյ. Թրպ. Եէնք. Սթ. Սբկ. Պոյն. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր.
2 30 ենմ. Մզպ Պէյօր. Թրպ. Պէյբ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա.Հ. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Ի.ս.
3 — Ր. Ա. Գվ. ենմ. Մզպ. Պէյ. Թրպ. ենք. Սթն. Մրկ. Պոյն. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշկ.
3 45 ենմ Մզպ. Պոյր. Բրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա Հս. Գնտ. Վնք. Զէնկ. Պէյ. Գգկ Պշ.
4 30 ենմ. Մէգ. Պէյօր. Թրպ. ենք. Իսթ. Մրկ. Պոյն. Ր. Հս. Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշկ.
5 45 ենմ. Մզպ. Պէյօր. Թրպ. Պէյգ. ենք. Օթն. Գնլ. Պոյն. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշր.
7 — ենմ, Մզպ, Պէյօր, Թրպ, Պէյբ, ենք, Մրկ, Ր, Հս, Պէպ, Արնվք. Գրչ. Պէյլ. Սրթ. Պշր,
7 30 Պէյգ, Բշպ. ենք. Գնլ. Մրկ, Ր. Ա. Հս, Գանտ. Պէպ. Արն. Զնք, Պէյլ, Օրթ, Գգկ, Պշկ.
8 30 Ա.Ր, Գվ, ենմ. Մէգ. Պէյ. Թրպ. Պէյբ. Բշպ Զպգ. Գնլ. Ա.Հս. Գնտ. Վան. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
9 15 եէնմ, Մէգ, Պէյ, Թար, ենք. Սթն. Մրբ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Օրթ. Պշր.
10 15 ենմ, Մէզպ, Պէյօր, Թրպ, Պէյբ ենք. Պէշկ.
10 35 ենմ. Մզպ. Պէյ. Թրպ. ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ, Արվ. Գրչ. Օրթ, Պշկ.
10 45 ենմ. Մզպ, Պէյօր. Թրպ. Պէյբ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա.Հս. Գնտ. Վանք. Զնք. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
11 — Մզպ. Պէյ. Թրպ. ենք. Պոյն. Պէպ, Արնվ. Պշր.
11 40 Պէպ. Արնվ. Օրթ. Պշր.

Կ. Մարմարէն Վապուր ելլող ղրկեալներ

12 — Պշր. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ր. Հիս. Մրկ. ենք. Պէյբ. Թրպ. Պէյօր. Մզպ. եէնմ.
1 Պշր. Սրթ. Գրչ. Արվք, Պէպ. Ր. Հս. Պոյն. ենք. Թրպ. Պ օյ. Մզպ. ենմ. Ր. Ս. Գվգ.
1 15 Պէշր. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գ ս, Ա Հիս. Գնլ. Զպգ, Բշպ. Պէյգ. Թ ..ս. Պէօյ. Մզ. ենմ.
2 — Պշկ. Սրթ. Գրչ Արվվ. Պէպ. Ր. Հիս. Մրկ. Պ.ս, ենք. Թրպ. Պ.օյ. Մզպ. ենմ.
2 5 Իսպ. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Սրթ. Գնտ. Ա.Հ. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պ.ոյգ Թրպ. Պ.օյր. Մզպ. ենմ.
3 — Պէ բ. Սրթ. ..ն. Սրբ. Թրպ. Պ.օ.բ. Մզպ. Եէսրմ ..ալէ
3 40 Իսպ. Պշկ. Իզկ. Սրթ. Պէյլ. Զնկ. Արվ, Գնտ Ա.Ր.Հս. Գնլ. Մրկ. ենք. Բշպ, Պզպ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. ենմ.
4 50 Պշկ. Սրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր.Հ. Մրկ. Սթն. ենք. Թրպ, Պ.օյբ. Մզպ, ենմ,
5 — Գպթ. Պշկ. Գգկ. Սրթ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Վնք. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ,
6 — Գապ. Պշկ. Սրթ. Արվ. Պէպ. Ա.Ր.Հս, Մրկ. ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. ենմ. Ր. Ա. Գվգ.
7 — Պշ. Սրթ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Գնտ. Ա.Ր.Հ. Պոյն ենք. Պ.ոյբ. Թրպ. Պէ.օյ. Մզպ. ենմ.
7 45 Պշբ. Իսպ. զգկ. Պ.էլ- Զնկ. Արնվ. Պէպէբ
8 30 Պշկ. Սրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր.Հ. Մրկ. ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. ենմ.
9 15 Պշբ. Սրթ. Պէյլ, Արվ. Ր.Հս. Պոյն, ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ.
10 5 Պէշ. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ, Ա.Հ. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պզպ. Մզպ. Ր.Ա. Գվ.
10 20 Պշկ. Սրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր.Հս. Պոյն. Մրկ, Իսթ ենք, Թրպ. Բրն. Պէօյ. Մզպ. ենմ.
10 50 Գապ. Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Գնտ, Ա.Ր.Հսը. Գնլ. Մրկ. ենք. Բշպ. Պզպ. Պէպէբէն ենմ. գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի.
11 10 Պշկ. Պէյլ, Զնկ. Վնք. Գանտ. Ա.Հիս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյբ.
11 20 Պշկ. Պէպ. Ր.Հս, Մրկ. Սթէն. ենք. Թրպ, Պէօյ, Մզպ. եէնմահալէ
11 40 Պշբթ-Գգկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Պէպ.
12 15 Պշբ. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպ. ենք. Թրպ. Պէյբ.

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երբեւեկութիւն կառախումբերու 1898 Մայիս 8 (Ն. Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻՍ

ԵՐԹ Կառ. թ. 22 խառն Առտու. ժ.	վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. թ. 121 խառն Իրիկն. ժ.	վ.
12	20	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	16
1	6	» Ագ Պունար	»	10	32
1	48	» Այրիւ Քէօյ	»	9	58
2	34	» Պէյլիք Ազիր	»	9	4
3	44	» Սարիքէօյ	»	8	2
4	38	» Պիչէր	»	7	—
5	20	» Սասիլէր	»	6	18
5	58	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	48
6	50	» Բօլաթլի	»	5	—
8	10	» Մալի Քէօյ	»	3	35
9	10	» Սէյճան Քէօյ	»	2	27
10	—	ժմ. Էնգիւրիւ	մկն.	1	35
իրկն.				առտ.	

ՇԷՆԵՐ ՊԱՂՋԷԻ ԳԻՆ

ՈՒՐԲԱՔ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Ճիւղաւորումներ մէջ կաւք կը փոխեն բոլոր թռչունները բաց ի թիւ 522 և 525էն՝ որոնք ուղղակի կուգան

ԿԱՑԱՐԱՆ		ԵՐԹ Կառախումբ թ. 522 Իրիկն. ժ.	վ.	թ. 524 Իրիկն. ժ.	վ.
Քարաքէօյ	մկն.	6	10	7	40
Հայտար Բաշա	»	6	45	8	17
Գէզել Թէփրագ	»	6	52	8	26
Ճիւղաւորում	»	6	57	8	33
Ֆէնէր Պահճէ	ժմ.	7	4	8	40

ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ թ. 523 Իրիկն. ժ.	վ.	թ. 525 Իրիկն. ժ.	վ.
Ֆէնէր Պահճէ	մկն.	7	30	10	20
Ճիւղաւորում	»	8	1	10	30
Գէզել Թէփրագ	»	8	5	10	34
Հայտար Բաշա	»	8	20	11	5
Քարաքէօյ	ժմ.	8	45	11	30

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ թ. 324 խառն Առտու. ժ.	վ.	թ. 2 խառն Իրկն. ժ.	վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ թ. 325 խառն Առտ. ժ.	վ.	թ. 325 խառն Իրկն. ժ.	վ.
1	5	11	40	կն Ալաեունտ ժմ	12	30	11	5
1	25	12	—	ժմ. Քէօթահեա մկն.	12	10	10	45

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

ԸՆԴՀԱԼ Հէլէ, Կ. Պոլսոյ և Օսթեայի

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Կոզզ	1011	Մալմօ	724	Բօգարիս	1862
Ալէքսա	3607	Գանկս	2906	Կրստնս	1695	Մարկնկս	2273	Սարֆս	1113
Ամսէլս	1541	Գօրնս	895	Հրոս	775	Մարգէլս	3709	Ցիբրիս	1735
Արիսսոս	2377	Տիտս	48 1	Հիտալկս	1581	Միբատս	3557	Սիլվիս	1193
Վասանս	18 2	Տօմնս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Ուրէրս	1200
Գօրտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրադիս	3600	Մօնդէպելլս	1735	Թասսս	1328
Գրավս	1076	Տրաբս	1713	Հումպէրգ	596	Մուլիլիս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիէնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօքիս	3827
Գրէֆալս	4431	Եպրս	2464	Իտալիս	5540	Օնէս	4100	Թօլէտս	1470
Դէլրս	1671	Էլտօրատս	1520	Ձիլնս	1080	Մնանարիս	4036	Թօրբիտս	487
Դալիբաս	1337	Էրզրում	1481	Քիէսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասբս	1914
Գաղս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօլնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիալթս	2229	Վօլթուրնս	2396
Միսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանս	2272	Ռինատս	1663	Եէտս	1850
Դլիս	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնս	1643	[illegible]	1613	Զէրս	1200
Խլսրատս	4235	Կիզանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօսէլս	1789		

Իակս շոգենաւը, նաւապետ Ուսդրն, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն հոս հասած, պարպած և Օսթեա ուղեւորած է։

Էպրս շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն մեկնած է ամսոյս 9ին և 24ին հոս կապասուի։

Բօնկս շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հէլ և ամսոյս 17ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա

ՇՈՄՊ RUSSE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՒՏՐԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւն

2 14 Միտիլլի, Իզմիր, Գիրէսոն, Ղոնէսանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։
3/15 Պեվաստաբոլին սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
6 4 16 Տարտանէլ, Այնօրոզ, Մէլանի, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Շաբ. 6 18 Իւէպոլու. Սամսուն, Մերսին, Կիրասուն, Տրապիզոն եւ Պանում առտուն ժամը 11ին։ 562

ԱՅԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՇԵԿԱ ԱՆ և ՄԱՐՍԻԼԻԱՆ

Ն. ԲԱՅԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Գանգամի ֆէլէ-կանոնաւոր գոյնոց բանոց

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ծուխս 20 Առաջնի Անատոլուի եղերքէն։
» 21 Սէրֆոսի Մարսիլիան։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Ց ուխս 20 Առաջնի Մարսիլիա ուղղակի։
» 22 Սէրֆոսի Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսկ։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւուղեղի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՈԹԷՄ ԲԸՊՈՒԼ
575 Թօփխանէ, քարափին վրայ

ԿՈՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ամէն ուրբաթ երեկոյ Լիվերբուլ և Արիւելեան Գիծ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Պոմնիտ	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Ռէբվիա	7391	Մարաթոն	2408
[illegible]	7268	Աղլաս	2393
Բաւոնիա	5287	Մարակասա	2168
Ոէֆալոնիա	5547	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալտիրա	2144
Ցիմբա	4557	Բրիտանիտա	1894
Գլէրրս	2143	Մորոգգս	1854
Քէտար	1876	Համբանիա	1295
Շէրպուրկ	1614	Լոնդանիա	1295
Գաղատիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՋՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Այիբսխատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Գլասգոյ, Մէլբուրնի և Սիդ Նիի մէջ բանող շոգենաւերով

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Բանսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրպիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Թէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ֆիֆինրս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Գարիսթիս	2500	Գիլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՎ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՋԻԵՂՊ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ֆէրմ Ռաբդ Լիվրբուլ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԲԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնտեսական յեղոյզ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ ղ'Իթալիէն. 1, 3, որ կը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուած է Մէջ

Ապահովագրեալներու վճարուած 87,000000
Հասոյթ 196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 661,000000

1896 յունուար 1

Ուանդր եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա 40,00000
Ցաւեալ դրամագլուխ 124,00000
Զրոի ապահովագրութիւնք 1 Մէկ— 141,00000

Տիկնոջ ապահովէջ

Նահանջիներու բարդմամբ և ապահովագրեալներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու

Գայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարուոյն լրանալուն ապա։ ԱՒԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի եղբը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնտեսական ի Թուրքիա

13 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕՎ ԵՒ ԸՆԿ.

ՖՐԵՏ. ԼԷՖԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ և Արիւելեան գիծ բանող շոգենաւերը

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Վիրդոբիան	10500	Ֆլավիան	3500
Անամնեան	10500	Էթիոբիան	3500
Բէսդրիան	10500	Ազրաժ.ան	3000
Լանքասդրիան	9000	Այնէրդան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արմենիան	3500
Իսլամիան	8000	Անէնիան	2500
Ձորձիան	8000	Անտալուզիան	2500
Վոսդոնիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Էնսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեսօ	900
Վալենիան	3700	Սրօրդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տեբերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Գաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

Արտօնատէր Կ. Մ. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

«ՄԱՍԻՍ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (100)

ԴԻՄԻԼ ԳԱՊՈՒՐԻՕ

ԴԺՈԽԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ

ԲԱՍՔԱԼ ԵՒ ՄԱՐԳԸՐԻՏ

Մէկ ժամէն աւելի եղեր էր Ֆոնտէժներուն տունէն դուրս ելնելէն ի վեր։

—Ինչպէս չուտ կ'անցնի ժամանակը, կ'ըսէր ինքնիրեն՝ քայլերը փութացնելով։ Ցանկարծ կանգ առաւ՝ մտածելով՝ որ պատրուակ մը պէտք էր՝ դուրս ելնելն արդարացնելու համար։

Փերեղակի մը խանութը մտաւ և քանի մը կանգուն սև ժապաւէն և սուգի վերաբերեալ մանր մունր նիւթեր գնեց։

Երբ տուն հասաւ, սիրտը սաստիկ կը բաբախէր սանդուղքէն վեր ելած միջոցին։ Կը գողար որ Ժէնեէաւուհին և տիկին Լէոն վերադարձած կ'ըլլային և նամակին վերնալը կ'իմացուէր։

Բարեբաղդաբար, տիկին Ֆոնտէժի երեսած արդուզարդին նիւթերը մէկ ժամու մէջ գնուելիք բաներ չէին.... Հետեւաբար չէին կրցած տուն դառնալ, և Օր. Մարգըրիտ ամէն բան թողուցածին պէս գտաւ։

Նամակը նորէն դարակին մէջ դրաւ, կղպեց և բանալին տիկին Լէոնի շրջազգեստին գրպանը դրաւ։

Այն ատեն շունչ առաւ, և վեր օրէ ի վեր առաջին անգամ ուրախութիւն զգաց սրտին մէջ։

Այլեւս վախ չուներ Վալորսէ մարքիզէն. ինչ դաւ նիւթեր, ինչ որոգայթ լարեր կամ լարած ըլլար իրեն դէմ՝ զօրութիւն չունէին։

Բայց Օր. Մարգըրիտ այն տկարամիտներէն չէր օրբբաղդին մէկ ժպիտովը կը զլխոն և յաջողութեան մ'ազդած վստահութենէն բաշալերուելով անհոգ կը քնանայ։

Կ'ուզէր և միտքը դրած էր Վալորսէի դիտումներուն խորը թափանցել, և իրեն դէմ նիւթած մեքենայութեանց գաղտնիքը կորզել։

Ի՞նչ էր այն վտանգն որ իւր գլխուն վրայ կախուած էր, ուսկի՞ց պիտի գար. ինչպէս և որո՞ւ ձեռքով։

Վալորսէի նամակին այս սպառնալիքը Մարգըրիտի արիւնը ուղեղը կը քայեցնէր։

—Առանց զէնքի դուրս չեմ երեր այսուհետեւ, ըսաւ ինքնիրեն, և վա՜յ անոր որ ձեռք դպցնէ ինձի։ Ասով հանդերձ սպառնալիքին տարտամ ազդեցութիւնը կը տիրէր միշտ մտքին մէջ։

Արդարև չկայ քաջութիւն մը որ կարենայ պաղ արիւնով նկատել անծանօթ, գաղտնի և միշտ մօտալուտ վտանգի մ'սպառնալիքը։

Ասկէ զատ, իւր թշնամին մինակ մարքիզը չէր... Ֆոնտէժներէն ալ վախ ունէր, այն վտանգաւոր վարիսեցիներէն, որ զինքը տուներնին տարեր էին, որպէս զի աւելի ապահովութեամբ խաղխողէին...

Վերջապէս սա՛ կէտն ալ զինքը կը սարսափեցնէր։

Իրեն դէմ նիւթուած դաւաճանութիւնը գործադրուած միջոցին պիտի կրնար ժամանակ ունենալ նամակին օրինակն երեւան հանելու և պէտք եղած տեղը ներկայացնելու։

—Պէտք է որ, ըսաւ ինքնիրեն, գաղտնիքս վստահելի մարդու մը յայտնեմ, որպէս զի պաշտպանէ զիս և ի հարկին վրէժս առնէ։

Բարեբաղդաբար ունէր այնպիսի բարեկամ մը, ծերունի հաշտարար դատաւորը։

Եւ որովհետեւ առանձին էր և անմիջական լրտեսութենէն երկիւղ չունէր, իսկոյն նստաւ նամակ մը գրեց՝ ամէն բան յայտնելով, ինչպէս նաեւ Վալորսէի նամակին օրինակը Փարժայի լուսանկարչատան յանձնած ըլլալը, որպէս զի դժբաղդութիւն մը պատահած ժամանակ կարենայ երթալ առնուլ անկէ....։

Նամակը նոր լմնցուցած էր, երկու տիկինները տանը դռնէն ներս մտան, վերջին ծայր յոգնած, բայց գոհ։

Տիկին Ֆոնտէժ ոչ միայն իւր երեսած պերճափայլ արդուզարդ